

Mirela Mihăescu • Ștefan Pacearcă
Anița Dulman • Crenguța Alexe • Otilia Brebenel

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

clasa a II-a

Imnul național al României

Deșteaptă-te, române!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Prezentarea manualului

VOCABULAR

Afli cuvinte noi.

SCRIERE CORECTĂ

Observi cum se scriu corect anumite cuvinte.

Explorează textul!

Găsești informații în text, scrii despre ceea ce ai citit, îți exprimi opiniile.

Descoperă!

Descoperi pas cu pas pentru a înțelege ce înveți.

IMPORTANT

Găsești informațiile principale și exemplele potrivite.

Lucrează!

Folosești, în situații noi, ceea ce ai învățat.

Creează!

Rezolvi sarcini surprinzătoare, folosind creativ ceea ce ai învățat.

Joc

Înveți cum îți place, înveți jucându-te.

INVESTIGAȚIE

Cauți răspunsuri la problemele din viața de zi cu zi.

Proiect

Lucrezi individual și în grup pentru a obține un produs interesant. Apreciezi cum ai lucrat și cum ai colaborat.

Observ!

Verifici ceea ce ai scris sau ce ai lucrat. Apreciezi dacă ți-a plăcut activitatea.

Autoevaluare

Apreciezi rezultatele. Identifici dificultățile întâmpinate.

Portofoliu

Îți organizezi lucrările. Apreciezi dacă ai progresat.

Recapitulare – Recapitulează, într-o formă nouă, atractivă, ceea ce ai învățat!

Evaluare – Află cât ai progresat, ce dificultăți ai întâmpinat, cum poți corecta pentru a merge mai departe!

Exersezi, corectezi, progresezi! – Te pregătești pentru noi pași în învățare!

CUPRINS

1 Recapitulare 9

La școală, cu un zâmbet!	9
Râde castanul, după Emilia Căldăraru.....	10
Evaluare inițială	12

2 Cartea 13

Competențe

1.1.	1.2.	Spiridușul Doc a încurcat poveștile, după Alina Radu	14
		Alfabetul limbii române. Literele mari și mici	15
		Cuvântul	16
1.3.	1.4.	Scrierea cuvintelor care conțin literele <i>î</i> sau <i>â</i>	17
		Scrierea cuvintelor care conțin litera <i>x</i>	17
2.1.	2.2.	Cartea Roz, după Raluca Radu	18
		Cartea. Cuprinsul unei cărți.....	19
		Prezentarea unui obiect.....	20
2.3.	3.1.	Așezarea în pagină a textului tipărit	21
		Așezarea corectă în pagina caietului a textului scris	22
3.3.	3.4.	Proiect – Cartea <i>Alfabetul vesel</i>	23
		Recapitulare	24
4.1.	4.2.	Evaluare	25
		Exersezi, corectezi, progresezi!	26

3 Prietenie 27

Competențe

1.2.	1.3.	Darul cel minunat, după Monica Rohan	28
		Textul literar	29
		Scrierea cuvintelor <i>într-o</i> , <i>într-un</i> , <i>dintr-o</i> , <i>dintr-un</i>	30
1.4.	2.1.	Cuvinte cu sens asemănător	31
		Poveste despre putere, iubire și înțelepciune, după Ada Teodorescu	32
2.2.	2.4.	Textul narativ.....	33
		Peticilă și Urechiușă, după Mioara Lupescu.....	34
3.1.	3.2.	Personajele.....	35
		Proiect – Cartea <i>personajelor</i>	36
4.1.	4.2.	Cuvinte cu sens opus	37
		Recapitulare	38
		Evaluare	39
4.3.		Exersezi, corectezi, progresezi!	40

4 Plantele 41

Competențe

1.1.	1.2.	1.4.	Alice în grădina cu flori, după Lewis Carroll.....	42
			Intonarea propoziției. Punctul (.) și semnul întrebării (?)	43
2.1.	2.2.	2.3.	Povestea florii-soarelui, după Tudor Pamfile	44
			Intonarea propoziției. Semnul exclamării (!)	45
3.1.	3.2.	3.3.	Necunoscutul, după Vasile Malschi	46
			Formularea de întrebări și răspunsuri.....	47
3.4.	4.1.	4.2.	Recapitulare	48
			Evaluare	49
		4.3.	Exersezi, corectezi, progresezi!	50

5 Comunicăm 51

Competențe

2.1.	2.2.	Elevul de clasa întâi, după Maria Durickova.....	52
		Dialogul – vorbitor, ascultător. Linia de dialog	53
2.3.	3.1.	O întâmplare deosebită, după Călin Gruia	54
		Două puncte (:)	55
3.2.	3.4.	Virgula (,)	56
		Reguli de vorbire.....	57
3.2.	3.4.	Cum formulez o solicitare.....	58
		Povestirea orală a unor întâmplări trăite sau observate	59
4.3.		Recapitulare	60
		Evaluare	61
		Exersezi, corectezi, progresezi!	62

6 Iarna 63

Competențe

1.3.	2.2.	Crăiasa iarnă de Nina Cassian.....	64
		Vocalele și consoanele	65
3.1.	3.2.	Zâna Albă, după Eugenia Popa-Cohuț.....	66
		Descrierea unui fenomen	67
4.2.	4.3.	Cum ne prezentăm.....	68
		Scrierea cuvintelor care conțin litera <i>m</i> înainte de <i>p</i> și <i>b</i>	69
		Omul de zăpadă, după Shel Silverstein	70
		Carnavalul personajelor	71
		Evaluare orală	71
		Recapitulare	72
		Evaluare	73
		Exersezi, corectezi, progresezi!	74

7 Familia 75

Competențe

1.1.	1.2.	Pinocchio ajunge pe țărmul mării, după Carlo Collodi.....	76
		Comunicarea cu dialog. Începerea, continuarea, încheierea dialogului	77
1.3.	1.4.	Banda desenată	79
		Dorința împlinită, după Alex Moldovan.....	80
2.1.	3.1.	Felicitarea	81
		Pimen cel curios, după Marta Cozmin	82
3.2.	3.3.	Scrierea cuvintelor care conțin grupurile de sunete <i>oa</i> , <i>ea</i> , <i>ia</i> , <i>ie</i> , <i>ua</i> , <i>uă</i>	83
3.4.	4.1.	Repovestirea unei întâmplări citite	84
		Cuvinte care au aceeași formă și înțeles diferit	85
		Aniversare de Virgil Cărianopol	86
		Așezarea corectă în pagina caietului a textului scris. Scrierea pe liniatură dictando	87
		Investigație – Copiii și poezia	88
		Recapitulare	89
		Evaluare	91
		Exersezi, corectezi, progresezi!	92

8 Cine sunt? Cine ești? 93

Competențe

1.1. 2.1.

3.1. 3.2.

4.1. 4.2.

Floare la Ureche, după Laura Grünberg.....	94
Descrierea unei persoane.....	96
Proiect – Preocupări din timpul liber	97
Maia, după Ladislau Daradici.....	98
Grupurile de litere ce, ci, ge, gi	99
Povestirea orală după ilustrații și întrebări de sprijin.....	100
Lumea lui Moș Ene, după Laurian David Pop.....	102
Grupurile de litere che, chi, ghe, ghi	103
Visul lui Fănel, după Nina Cassian.....	104
Despărțirea cuvintelor în silabe la capăt de rând.....	105
Recapitulare	106
Evaluare	107
Exersezi, corectezi, progresezi!	108

9 Universul 109

Competențe

1.1. 2.2.

2.3. 2.4.

3.1. 3.2.

3.4. 4.1.

4.2.

Noapte cu stele, după Christian Pineau	110
Scrierea unui text cu ajutorul ilustrațiilor	111
Cea mai mare dorință, după Cornelia Funke	112
Scrierea cuvintelor sau și s-au	113
Disputa, după Bucur Milesco	114
Cum ne exprimăm părerea	115
Scrierea cuvintelor sa și s-a	115
La Observatorul Astronomic, după Constantin Cubleşan	116
Povestirea orală	117
Scrierea unui text cu ajutorul întrebărilor	118
Recapitulare	119
Evaluare	120
Evaluare orală	121
Exersezi, corectezi, progresezi!	122

10 Ne informăm 123

Competențe

1.1. 1.2. 1.4.

2.1. 2.4. 3.1.

3.2. 3.3. 3.4.

4.1. 4.2.

Lumea Bună, după Alec Blenche.....	124
Textul nonliterar	125
Investigație – Consumă copiii legume?.....	126
Afișul	127
Biletul de mulțumire, de informare, de solicitare	128
Ziarul clasei	129
Recapitulare	131
Evaluare	132
Exersezi, corectezi, progresezi!	133
Evaluarea portofoliului. Invitație la poezie.....	134

11 Recapitulare finală 135

Buchetul de flori, după Ana Blandiana	136
Drumeție, după Maria Chirtoacă	138
Proiect de vacanță	140
Evaluare finală	141
În lumea cărților. Recomandări pentru lectură	143
Diplomă	144

Competențe generale:

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Competențe specifice:

- 1.1. Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
- 1.2. Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
- 1.3. Identificarea sunetelor și silabelor în cuvinte și a cuvintelor în enunțuri rostite cu claritate
- 1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute
- 2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
- 2.2. Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic
- 2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare
- 2.4. Exprimarea expresivă a ideilor în contexte familiare manifestând interes și încredere în sine
- 3.1. Citirea unor mesaje scrise, întâlnite în mediul cunoscut
- 3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
- 3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute
- 3.4. Exprimarea interesului pentru lectura unor cărți adecvate vârstei
- 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare
- 4.2. Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convențiilor de bază
- 4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale

RECAPITULARE

La școală, cu un zâmbet!

1 Citește enunțurile prin care învățătorul se adresează elevilor săi, în prima zi de școală.

Bine ați venit, dragi copii! Sunteți în clasa a II-a.
Vă așteaptă un an plin de surprize. La școală...

... veți învăța să
colaborați.

... veți descoperi
lucruri interesante.

... veți învăța să
aveți încredere în voi.

... veți descoperi
că zâmbetul are o
putere magică.

2 Completează, oral, enunțurile de mai jos.

a) Cel mai mult, la școală îmi place să

b) La școală, doresc să

3 a) Scrie literele mici și mari ale alfabetului.

b) Alcătuiește *Alfabetul vacanței*. Scrie, pentru fiecare literă, cuvinte care au legătură cu vacanța de vară.

a – **a**lergare, b – **b**unici, bicicletă, c – **c**ălătorii,

4 Formați grupe de câte patru copii. Realizați *Alfabetul prenumelor* copiilor din clasa voastră.

Exemplu: A – **A**nda, Alex, B – **B**ogdan, C – **C**orina,

5 Descoperă mesajul de mai jos, știind că numerele indică locul literelor în alfabet. Scrie-l pe caiet.

Z _ _ B _ _ _ E _ _ _ M _ _ _ C!
31 3 16 4 7 24 26 15 7 22 24 7 16 1 9 11 5

CUM SĂ REALIZEZI UN PORTOFOLIU

Ce vei face? Vei face un **portofoliu**.

Cum vei face? Vei așeza, într-o mapă, toate lucrările indicate la rubrica Portofoliu, pe parcursul activităților de învățare. Vei putea adăuga și alte lucrări care ți-au plăcut mai mult.

De ce vei face? Ca să știi cât ai progresat și ce mai ai de învățat.

Cum va fi evaluat? Se verifică dacă ai respectat sarcinile, dacă produsele sunt originale, dacă aspectul este îngrijit. Portofoliul va fi analizat și apreciat de cadrul didactic, dar și de către colegi și părinți.

1 Portofoliu

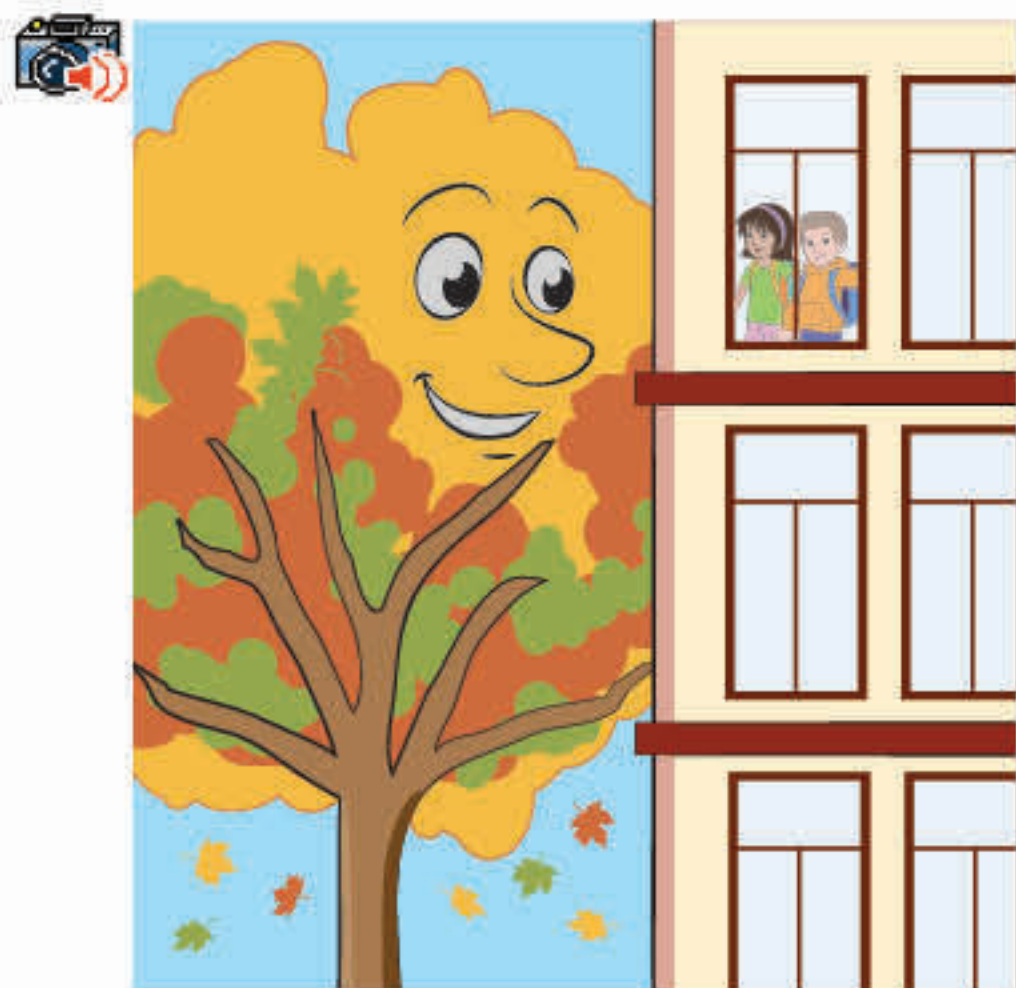
Scrie pe o coală de hârtie:
În acest an, mi-am propus:

- să
- să
- să

Râde castanul

după Emilia Căldăraru

Ai fost nerăbdător să îți vezi colegii? Ce schimbări vor observa la tine?

Sună clopoțelul. Copiii se îmbulzesc în clasă. Se reped să ocupe băncile. Unii vor lângă fereastră, alții lângă ușă.

E un zumzet de **stupină**. Pe bănci apar caiete, penare. Fiecare se instalează **temeinic**, ca pentru un an întreg. Foșnesc foi de carte și miroase a cerneală.

Nu doar clasa e alta. Și copiii sunt altfel. Fetele sunt mai înalte. Unele s-au tuns, altele își poartă părul lung. Ileana și-a lăsat părul să-i cadă pe frunte. Băieții par mai voinici. Unii și-au schimbat obiceiurile. Dorel nu-și mai roade unghiile.

În mijlocul zumzetului, cineva strigă:

— Uitați-vă, castanul e lângă fereastra noastră!

Zumzetul a încetat. Copiii privesc dansul frunzelor verzi, galbene, roșii, care cad... cad... cad...

Castanul privește pe fereastră și râde.

VOCABULAR

- ☉ **stupină** – loc unde se cresc albinele; prisacă
- ☉ **temeinic** – serios

SCRIERE CORECTĂ

- ☉ Niște **băieți** aleargă.
- ☉ **Băieții** par mai voinici.

2 Portofoliu

Scrie impresii din prima zi de școală.

- ☉ Sunt îngrijorat/îngrijorată
- ☉ Sunt încrezător/încrezătoare

Explorează textul!

- 1 Formați grupuri de câte patru copii. Citiți textul, în ștafetă. Oferiți un emoticon cu o față veselă celui mai bun cititor.
- 2 Completează propozițiile, folosind cuvinte din text.
a) Pe bănci apar b) Băieții par
- 3 Transcrie și încercuiește **A** (adevărat) sau **F** (fals).
a) Foșnesc foi de carte și miroase a ceară. **A F**
b) Fetele sunt mai scunde. **A F**
- 4 **Lucrați în perechi.** Alcătuiți câte un enunț, folosind cuvintele scrise colorat, după modelul de la Scriere corectă.

Lucrează!

- 5 Completează, pe caiet, propozițiile:
a) În prima zi de școală, copiii sunt altfel, deoarece
b) În clasă, zumzetul a încetat, pentru că

6 a) Desparte în silabe cuvintele din lista alăturată. Completează, într-un tabel asemănător, câte cuvinte au numărul de silabe indicat.

Numărul de silabe	o silabă	două silabe	trei silabe
Numărul de cuvinte			

clopoțel	bănci
stilou	clasă
penare	băieți
dulap	cerneală
caiete	ceas

b) Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare dintre cuvintele care denumesc obiectele școlarului.

7 Descoperă, în grila alăturată, apoi scrie pe caiet:

a) câte un cuvânt cu sens asemănător pentru fiecare dintre cuvintele: *foșnesc*, *bâzâie*, *serios*.

b) câte un cuvânt cu sens opus pentru fiecare dintre cuvintele: *scurt*, *dispar*, *râde*, *slabi*.

Exemplu: a) *bâzâie* – *zumzăie* b) *scurt* – *lung*

Z	U	M	Z	Ă	I	E	P
A	E	A	S	A	P	A	R
P	L	Â	N	G	E	F	H
F	Â	Ș	Â	I	E	A	D
T	Z	L	U	N	G	I	O
T	E	M	E	I	N	I	C
P	R	I	V	E	S	C	P
V	O	I	N	I	C	I	W

8 Scrie propoziții, ordonând cuvintele din fiecare chenar.

privesc
frunzelor
Copiii
colorate
dansul

privește
pe
Castanul
fereastră
curios

9 Numește emoția care se potrivește fiecărui enunț.

a) – Uitați-vă, castanul e lângă fereastra noastră!

b) Copiii privesc dansul frunzelor.

c) Castanul se uită curios prin fereastră.

d) Râde castanul.

veselie

uimire

tristețe

furie

10 Realizează un desen despre cea mai dragă amintire din vacanță. Așază-l alături de lucrările colegilor și realizați împreună *Cartea vacanței*.

JOC – Lanțul cuvintelor

● Copilul care începe jocul rostește, în gând, alfabetul. Când învățătoarea/ învățătorul spune *Stop!*, el rostește cu voce tare sunetul și spune un cuvânt care începe cu acel sunet.

● Următorul copil spune un cuvânt care începe cu sunetul final al cuvântului auzit și jocul continuă.

Exemplu: **c** → **coleg** – **gutui** – **iasomie**...

INVITAȚIE LA LECTURĂ

● Citește *Amintirile verii* de Emilia Căldăraru, din volumul *Râdea mesteacănul*.

Evaluare inițială

- Citește, cu atenție, textul, apoi rezolvă sarcinile de mai jos.

Prima zi de școală

după Mihaela Deleanu

Este prima zi de școală. Pe ușa clasei răsare ba un chip de fetiță, ba unul de băiețel. Clopoțelul sună. Învățătoarea intră zâmbind.

Copiii sunt tare simpatici!

— Bună dimineața, copii! Bun venit la școală! E timpul să ne cunoaștem. Numele meu este Miruna Zamfir.

Doamna răsfoiește catalogul, apoi spune:

— Aș vrea să o cunosc pe Maria!

Trei fete răspund deodată:

— Eu sunt!

Copiii se amuză. Doamna întreabă:

— Cum să fac să nu vă încurc?

- 1 Transcrie pe caiet, completând propozițiile cu acele cuvinte din text care continuă enunțurile.

- A. Numele meu este
- B. Doamna răsfoiește
- C. Trei fete
- D. Copiii se

- 2 Transcrie enunțurile. Încercuiește **A**, dacă enunțul este adevărat sau **F**, dacă enunțul este fals.

- Răspund deodată un băiețel și o fetiță. **A F**
- Sunt tare simpatici copiii! **A F**
- Învățătoarea intră în clasă zâmbind. **A F**

- 3 Scrie, pe caiet, propoziții în care cuvântul *răsare* să aibă înțelesurile sugerate de imagini.

- 4 Completează casetele libere, pe caiet, cu semnele de punctuație potrivite.

Maria ridică mâna Învățătoarea ascultă
 Ne facem câte un ecuson întreabă fetița

- 5 Desparte în silabe cuvintele date. Scrie, pe caiet, câte silabe are fiecare cuvânt.

FB B S

• • •
• • •
• • •
• • •

• • •
• • •
• • •

• • •
• • •
• • •

• • •
• • •
• • •
• • •
• • •

• • •
• • •
• • •
• • •
• • •

MĂ SIMT:

CARTEA

2

1.1.

1.2.

1.3.

1.4.

2.1.

2.2.

2.3.

3.1.

3.3.

3.4.

4.1.

4.2.

În lumea cărților

Îți plac poveștile? Ai încercat să faci o poveste din mai multe povești? Dacă nu, e timpul să încerci!

VOCABULAR

- ☉ **șotii** – pozne, ghidușii
- ☉ **la nimereală** – la întâmplare

SCRIERE CORECTĂ

- ☉ Doc a plecat să se joace cu alți **copii**.
- ☉ Toți **copiii** îl iubesc pe Doc.

INVITAȚIE LA LECTURĂ

- ☉ Citește *Spiridușul cel bun al cărții* de Ada Teodorescu.

JOC – Citește cu mine!

Formați perechi.

Unul va citi o parte din text și va spune ce a înțeles. Celălalt va formula o întrebare la care veți răspunde amândoi. Apoi, rolurile vor fi inversate.

Spiridușul Doc a încurcat poveștile

după Alina Radu

Doc este cel mai năzdrăvan dintre spiriduși. Nu stă o clipă locului. E curios, neastâmpărat și, mai ales, e pus pe **șotii**.

Într-o zi, a luat nuielușa fermecată a Marelui Spiriduș, iar în alta, i-a luat covorul fermecat. Astăzi, a intrat tiptil în atelierul Magicianului Cărților să vadă cum se scrie o carte de povești.

Pe masa Magicianului, erau multe litere ce așteptau să fie tipărite în cartea de povești. Doc, văzând literele, s-a gândit că ar putea scrie chiar el o poveste.

El nu prea știa să scrie și să citească și a pus **la nimereală** literele. A scris cât a scris, dar a început să obosească și a plecat să se joace cu alți copii de spiriduș.

Explorează textul!

- 1 Citește, în șoaptă, textul. Desenează obiectele luate de Doc de la Marele Spiriduș.
- 2 a) Formați grupuri de câte patru. Citiți, în ștafetă, textul.
b) Completează-ți lista de verificare.

Observ cum citesc un text!

Lista mea de verificare

☉ Am rostit corect cuvintele?	DA/NU
☉ Am citit cu intonația potrivită semnelor de punctuație?	DA/NU
☉ Am făcut pauze potrivite?	DA/NU

- 3 Transcrie pe caiet și completează spațiile punctate, folosind cuvinte din text.

Doc e curios, și, mai ales, e pus pe Doc a intrat în El a pus la literele.

- 4 **Lucrați în perechi.** Alcătuiți enunțuri, folosind cuvintele scrise colorat, după modelul de la *Scriere corectă*.

Lucrează!

- 5 Formulează răspunsuri la întrebări.
 - a) Unde a intrat Doc?
 - b) La ce s-a gândit Doc când a văzut literele?
- 6 Tu ce ai lua de la Marele Spiriduș, covorul fermecat sau nuielușa fermecată? De ce?

Alfabetul limbii române. Literele mari și mici

Descoperă!

1 a) Ascultă textul în lectura doamnei sau a domnului învățător. Observă ce sunet redau literele scrise cu albastru.

Când Magicianul s-a întors de la expoziție, și-a găsit povestea scrisă. Începea exact așa: A fost odată o capră care avea trei urși fără coadă. Când s-a întors din pădure, a început să cânte la ușa: Trei urși cucuieți/Ușa mamei descuieți!

b) Ce sunete redă litera x în cuvântul *expoziția*? Dar în cuvântul *exact*?

2 **Lucrați în perechi.** Rostiți, pe rând, alfabetul. Indicați a patra literă, apoi pe a zecea.

A Ă Â B C D E F G H I Î J K L M N O P Q R S Ș T Ț U V W X Y Z
a ă â b c d e f g h i î j k l m n o p q r s ș t ț u v w x y z

3 Copiază literele mari și mici, respectând forma acestora și încadrarea pe spațiul de scriere.

a A ă Ă â Â b B c C d D e E f F g G h H
i I î Î j J k K l L m M n N o O p P q Q r R
s S ș Ș t T ț Ț u U v V w W x X y Y z Z

IMPORTANT

Alfabetul conține toate literele unei limbi, așezate într-o anumită ordine.

Litera este semnul scris al sunetului din vorbire.

Lucrează!

4 Scrie cât mai multe cuvinte, combinând litere dintre: **r, a, c, l, b, u, e, n, p.**

5 **Lucrați în grup.** Desenați litere cu chipuri. Decupați-le și lipiți-le pe un bețișor. Jucați, fiecare, rolul unei litere.

JOC – Cuvinte din cuvinte

• Scrie un cuvânt format din literele inițiale ale cuvintelor de mai jos, apoi unul format din literele finale.

inima, ecran, pruni, ultim, rața, elevul

Concurs

- Grupați-vă câte patru.
- Scrieți, pentru fiecare literă din tabel, un cuvânt și înțelesul lui.
- Schimbați fișa cu un alt grup și citiți explicațiile.
- Acordați un emoticon cu o față veselă grupului care a finalizat primul și a lucrat corect.

a	b	c	d dar – cadou
e	f	g	h

Cuvântul

Descoperă!

- 1 Scribe, pe caiet, cuvintele care denumesc imaginile.

s _ _ _ _ _

c _ _ _ _

l _ _ _ _

c _ _ _ _

- 2 **Lucrați în perechi.** Căutați în dicționar cuvintele *ziar* și *xilofon*. Completați, oral, enunțul: Cuvântul este scris înaintea cuvântului
- 3 Observă în ce ordine sunt scrise, în dicționar cuvintele *carte*, *covor*, *curios*. Care este litera inițială (prima literă) a fiecărui cuvânt? Dar a doua literă?

IMPORTANT

Cuvântul are un înțeles. În scris, cuvântul este redat cu ajutorul literelor.

Cuvintele **se ordonează alfabetic**, după litera inițială. Dacă inițiala este aceeași, se ordonează în funcție de a doua literă și tot așa în continuare

3 Portofoliu

Copiază cuvintele:

România, român,
românaș, româncuță,
românesc, românește

Lucrează!

- 4 a) Scribe, în ordine alfabetică, cuvintele: *elev*, *școală*, *caiet*, *stilou*.

b) Găsește cuvântul care nu este așezat alfabetic: *copac*, *frunze*, *pom*, *păsări*.

- 5 Observă imaginea din stânga. Scribe zece cuvinte. Ordonează-le alfabetic.

- 6 Scribe cât mai multe cuvinte, înlocuind prima literă cu alte litere: *lac*, *par*, *face*.

Exemplu: tare – sare, bare, care, pare, mare...

- 7 Realizează un buchet alfabetic. Ordonează alfabetic cuvintele: *garoafe*, *trandafiri*, *lalele*, *crini*, *margarete*, *brândușe*, *panseluțe*, *petunii*, *stânjenei*, *zambile*.

Scrierea cuvintelor care conțin literele *î* sau *â*

Descoperă!

1 Ascultă textul în lectura doamnei sau a domnului învățător.

a) Spune ce sunet redau literele *î* și *â*.

Întâi și întâi să vă spun cum am petrecut eu într-o zi. M-am însoțit la plimbare cu Fane. Dacă știam ce-am să îndur, n-aș fi plecat. Ne-am înveselit noi când am găsit ciuperci, dar, apoi, ne-am rătăcit.

b) Observă că s-a scris *î* la începutul cuvintelor și *â* în interiorul cuvintelor. Transcrie textul.

Lucrează!

2 Completează cuvintele, pe caiet, cu litera care lipsește (*î* sau *â*): _nceput, sf_rșit, cobor_, hotăr_, _nștelept, _nc_ntat.

3 Scrie, pe o coloană, cuvintele care îl conțin pe *î* și, pe alta, cuvintele care îl conțin pe *â*: *dâmb*, *împart*, *blând*, *gând*, *încet*, *cât*, *cântă*, *urî*, *cârmă*, *până*, *încă*, *lână*, *sârmă*, *coborî*, *pâine*.

4 Portofoliu

Scrie câte cinci cuvinte care îl conțin pe *î* la începutul, respectiv la sfârșitul cuvântului și cinci cuvinte care îl conțin pe *â*.

Scrierea cuvintelor care conțin litera *x*

Descoperă!

1 Ascultă textul citit de doamna sau domnul învățător. Observă că, uneori, litera *x* se citește, **cs**, iar alteori, **gz**.

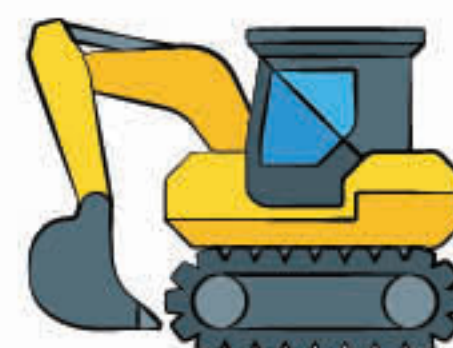
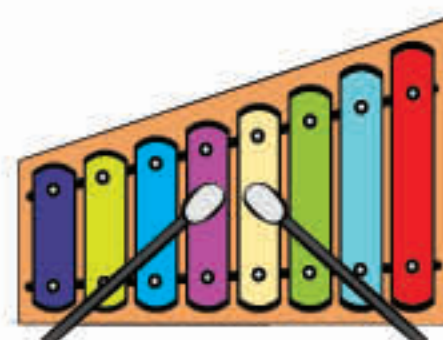
Xenia este prietena mea. În excursii, ea cântă la xilofon și împarte cu mine pachetul de acasă. Exact așa fac și eu. Xenia este o fată veselă. Când apare Xenia, sunt cel mai fericit.

Lucrează!

2 Alcătuieste câte o propoziție, folosind cuvintele care denumesc obiectele ilustrate.

3 Caută, în dicționar, zece cuvinte care îl conțin pe *x*. Scrie-le pe două coloane, după model.

x se citește gz	x se citește cs
exerciții	fix

Cartea Roz

după Raluca Radu

Ce ai dori să primești de ziua ta? Află ce a primit fetița din textul alăturat!

VOCABULAR

- **șerbet** – desert făcut din sirop de zahăr și sucuri de fructe
- **țanțoșă** – mândră, îngâmfată

SCRIERE CORECTĂ

- Fii atent la ceea ce urmează să **faci**!
- Desenează brazi, nu **fagi**!

CAUTĂ ÎN BIBLIOTECĂ!

Povestea brăduțului de Passionaria Stoicescu (volumul *Până de gaiță și poveștile ei*)

Cu ocazia aniversării zilei de naștere, Toni a primit o carte cu povești. Copertile cărții erau roz ca **șerbetul** de fragi. Filele aveau chenare roz, literele mari aveau un desen frumos, iar literele mici erau scrise cu cerneală trandafirie. Toni a citit cuprinsul. Erau acolo: *Povestea copacului care face lapte*, *Țara de zahăr*, *Umbrela călătoare* și alte titluri scrise cu cerneală roz.

Toni a numit-o *Cartea Roz* și a așezat-o pe unul dintre rafturile bibliotecii. Cartea Roz stătea **țanțoșă** între celelalte cărți.

Când s-a înserat, Toni s-a dus să se culce cu gândul la minunile pe care le va descoperi în cartea primită. Și în bibliotecă venise noaptea. Cărțile își închiseseră paginile, ca niște fluturi obosiți. Căscau, gata să adoarmă.

Explorează textul!

1 a) Citește, în șoaptă, textul. Găsește cuvintele care denumesc cele două preparate dulci și pe cele care indică titlurile poveștilor.

b) Citește repede toate cuvintele care se termină cu **a**, apoi pe cele care încep cu **c**.

2 **Lucrați în grup.** Modificați textul, astfel încât să i se potrivească titlul *Cartea Verde*. Citiți textul pe *scaunul autorului*. Spuneți ce, cum și de ce ați schimbat.

3 **Lucrați în perechi.** Alcătuiți enunțuri, folosind cuvintele scrise colorat, după modelul de la *Scriere corectă*.

Lucrează!

4 Caută în dicționar cuvântul *aniversare*, apoi scrie două propoziții cu acest cuvânt.

5 Răspunde la întrebări.

- a) Ce a primit Toni cu ocazia aniversării?
- b) Cum a stat Cartea Roz în bibliotecă?
- c) Ai o carte preferată? Motivează, în scris, de ce o preferi.

Cartea. Cuprinsul unei cărți

Descoperă!

- 1 Recitește textul *Cartea Roz* și descoperă cuvintele care trebuie scrise în casete.

Toni a citit . Erau acolo: *Povestea copacului care face lapte*, *Țara de zahăr*, *Umbrela călătoare* și alte .

- 2 Citește o parte din cuprinsul cărții *Pisica din vis*. Numărul scris cu albastru indică pagina la care se află povestea, iar cel scris cu verde, ordinea titlurilor.

CUPRINS

1. Pisica din vis	5
2. Judecata țapului	7
3. Disputa	9
4. Cămila și girafa	11
5. Zâmbetul	13
6. Povestea curcubeului	15
7. Copacul poveștilor	17
8. Vulpea și strugurii	19

5 Portofoliu

- Vizitează o bibliotecă. Observă cum este organizat spațiul pentru cărțile de lectură.
- Scrie trei enunțuri:
Am văzut
Am aflat
Mi-a plăcut

IMPORTANT

Cuprinsul ajută la orientarea într-o carte.

Cuprinsul se află la începutul sau la sfârșitul cărții. Uneori, în loc de cuvântul *cuprins*, este scris *sumar* sau *tablă de materii*.

Lucrează!

- 3 Scrie două titluri din cuprinsul manualului de *Matematică și explorarea mediului* și două din manualul de *Comunicare în limba română*. Scrie la ce pagină se află fiecare titlu.
- 4 Ai o carte de povești preferată? Scrie trei titluri din cuprinsul acestei cărți.

Creează!

- 5 Imaginează-ți că vei scrie o carte. Stabilește:
- a) Despre ce dorești să scrii?
 - b) Ce titlu ar putea să aibă cartea?
 - c) Ce ar putea să fie desenat pe copertă?
 - d) Câte pagini vei scrie?
 - e) Ce titluri ai putea să ai la cuprins? Oferă două exemple.
 - f) Cum vei ilustra poveștile?

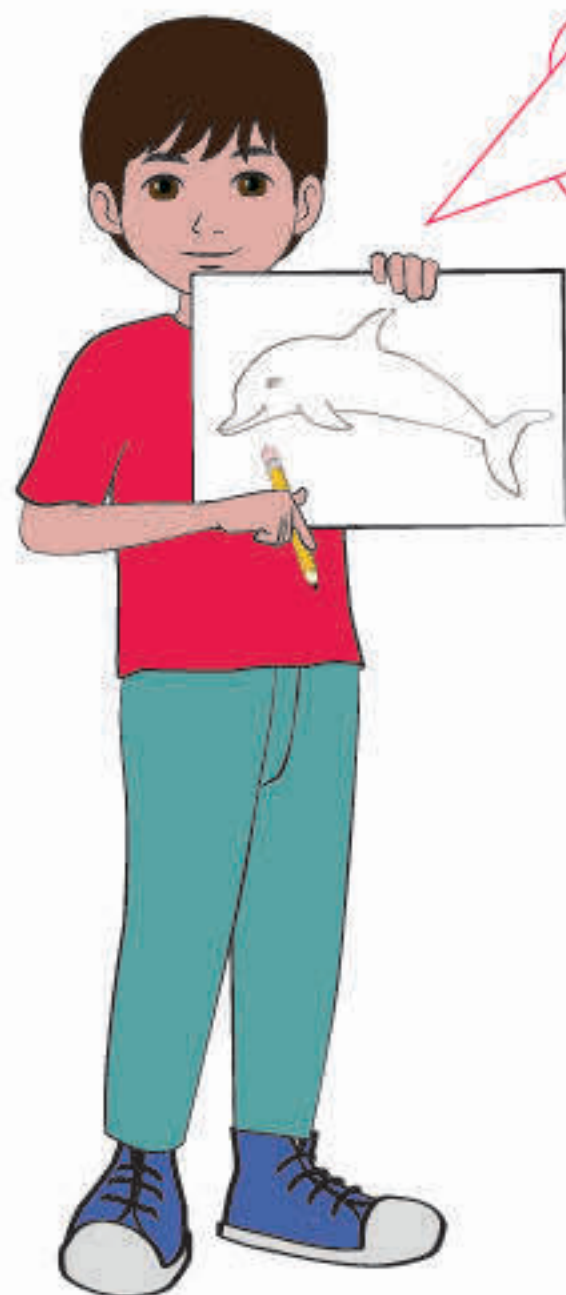
Prezentarea unui obiect

Descoperă!

- 1 Citește fragmentul de mai jos. Precizează, oral, cum este prezentată Cartea Roz.

Copertile cărții sunt roz ca șerbetul de fragi, pe care bunica îl face vara. Filele au chenare roz, literele mari au fiecare un desen frumos, iar literele mici sunt scrise cu cerneală de culoarea trandafirilor de dulceață.

- 2 Ce obiect prezintă fiecare persoană?

E un din lemn, cu mină. Opera lui se cheamă desen. Nu ai habar? Caută în penar!

Prin, cuvintele circulă ca vagoanele pe șine, între mine și tine. De fapt, nu sunt șine, sunt fire, că vorba omului e subțire!

IMPORTANT

Când prezinți un obiect precizezi următoarele: numele obiectului, forma, culoarea, mărimea, materialul din care este realizat, la ce folosește acest obiect.

Joc – Ghicește!

Ascundeți un obiect într-o cutie. Transmiteți cutia de la un copil la altul. Fiecare pune o întrebare. Conducătorul jocului răspunde DA sau NU. Jocul se încheie când este descoperit obiectul.

Exemplu:

- Este o jucărie?
- Nu.
- Se folosește la școală?
- Da.

Lucrează!

- 3 Completează, pe caiet, enunțurile date, cu privire la cartea preferată.

Cartea mea preferată are titlul

Copertile cărții sunt

Pe copertă se află o ilustrație

Prefer această carte deoarece

- 4 Citește versurile. Completează, pe caiet, enunțul: Cred că este vorba despre

Trei culori, ca trei petale,

Le alătur și fac steag,

Roșu, galben și albastru,

.... țării drag.

- 5 Aduceți obiecte interesante, fotografii cu lucruri rare, vechi și organizați *Colțul curiozităților*. Veți prezenta obiectele într-o activitate stabilită de doamna/domnul învățător.

Așezarea în pagină a textului tipărit

Descoperă!

1 a) Citește textul și observă unde sunt scrise titlul și numele autorului.

b) Precizează numărul alineatelor și unde este scris primul cuvânt din fiecare alineat.

titlu

Cartea ca un fluture

autor

după Mircea Cărtărescu

alineat

Cărțile sunt asemenea unor fluturi. De obicei stau cu aripile lipite, așa cum se odihnesc fluturii pe câte-o frunză.

alineat

Când deschizi o carte, ea zboară. Și tu, odată cu ea, ca și când ai zbura pe gâtul unui fluture uriaș.

alineat

Dar cartea nu are o singură pereche de aripi, ci sute. Este semn că ea te poate duce, din floare-n floare, în sute de lumi locuite. Unele seamănă cu lumea în care trăim. Altele sunt **locuite** de ființe care nu ni se arată decât în vise.

alineat

Pe aripile fluturilor noștri de hârtie, sunt semne ciudate, înscrise cu cerneală tipografică. A trebuit să mergem la școală ca să le **deslușim**. Stând comod pe spinarea mătăsoasă a marelui fluture, citim și zburăm.

Lucrează!

2 **Lucrați în perechi.** Alcătuiți câte un enunț, folosind cuvintele scrise colorat, după modelul de la *Scriere corectă*.

3 Înlocuiește cuvintele subliniate cu câte un cuvânt potrivit înțelesului dat de autor. Scrie enunțul obținut.

Pe aripile fluturilor de hârtie, sunt semne ciudate, înscrise cu cerneală tipografică.

4 a) Observă imaginile din fiecare casetă, apoi completează enunțurile.

- Fluturii *sunt asemenea unor*
- *este asemenea unui fluture*.

b) Găsește cuvântul potrivit, apoi completează enunțul: Licuricii *sunt asemenea unor*

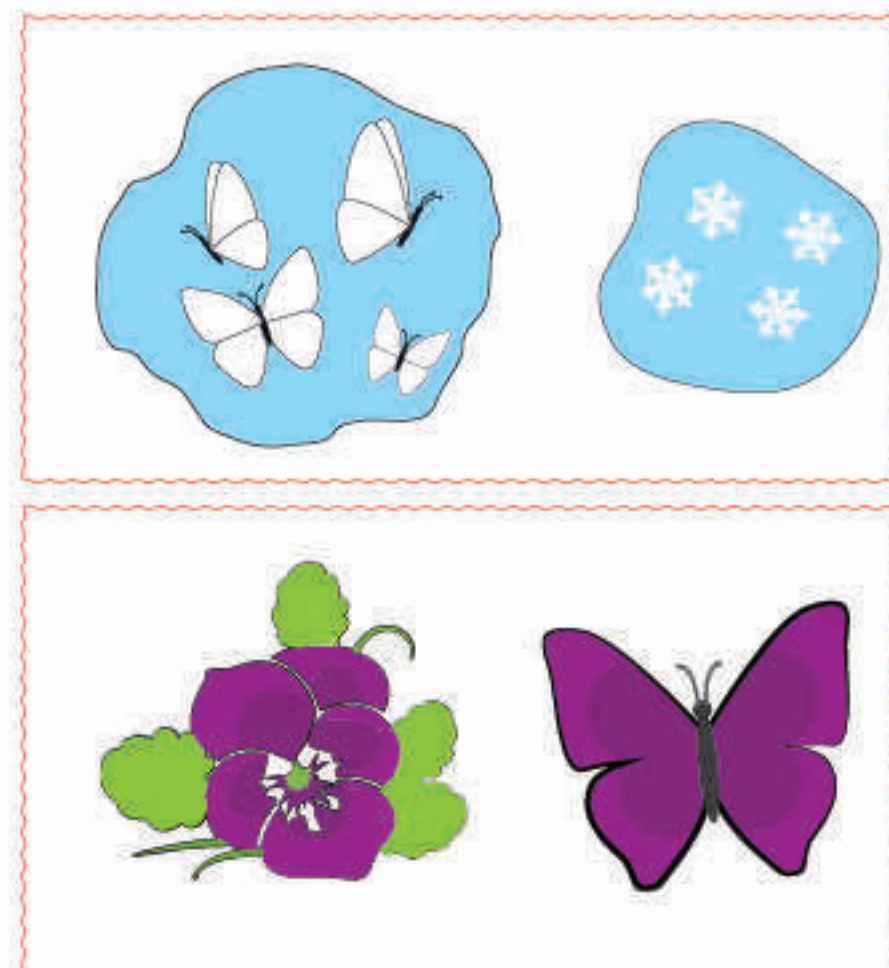
VOCABULAR

● **deslușim** – înțelegem

SCRIERE CORECTĂ

● Sunt mii de **fluturi** colorați.

● Observă **fluturii** care se odihnesc pe o frunză!

Așezarea corectă în pagina caietului a textului scris

Descoperă!

1 Observă așezarea în pagină a unui text scris de mână, apoi rezolvă cerințele.

a) Unde este scrisă data? Unde este scris titlul? Dar numele autorului?

b) Câte alineate are textul *Prima zi de școală*?

c) Unde este scris primul cuvânt din fiecare alineat?

d) Scribe, pe caiet, textul *Prima zi de școală*.

data

15 septembrie 2023

titlul

Prima zi de școală

autorul

de Otilia Bazimir

alineat

Blotulul a început să sune deasupra ușii, speriat.

Intrăm în clasă. Pupitrul băncii e înalt. Mă ridic în vârful picioarelor, mă sprijin în coate și abia reușesc să mă așez pe o margine de bancă.

IMPORTANT

Reguli de scriere

- Literele să fie scrise corect și citeț.
- Mărimea literelor și înclinarea lor spre dreapta să nu se schimbe.
- Să fie evitate ștersăturile.
- Să existe spațiu liber între cuvinte.

Reguli de așezare în pagină

- Între două texte diferite să fie un spațiu de cel puțin trei rânduri.
- Titlul să fie scris la mijloc, deasupra textului.
- Numele autorului să fie scris începând de la jumătatea titlului.
- Între numele autorului și text să fie un rând liber.
- Să fie respectate alineatele.

Lucrează!

2 Completează, oral, enunțurile de mai jos.

Data se scrie în partea a paginii. Titlul se scrie rândului următor. Numele autorului se scrie pe rândul de sub, începând de la acestuia.

3 Scribe, pe caiet, două alineate din textul *Cartea Roz*.

Autoevaluare

Verifică dacă ai respectat regulile scrise pe etichete. Încercuiește chipul care arată cât de mulțumit/mulțumită ești.

Interevaluare

Schimbă lucrarea ta cu a unui coleg sau a unei colege și alege chipul potrivit, pentru modul în care a respectat regulile.

CE VEȚI FACE?

Veți realiza cartea *Alfabetul vesel*.

CINE ȘI CE VA FACE?

Formați echipe de cel puțin trei copii.
Stabiliți rolul fiecăruia:

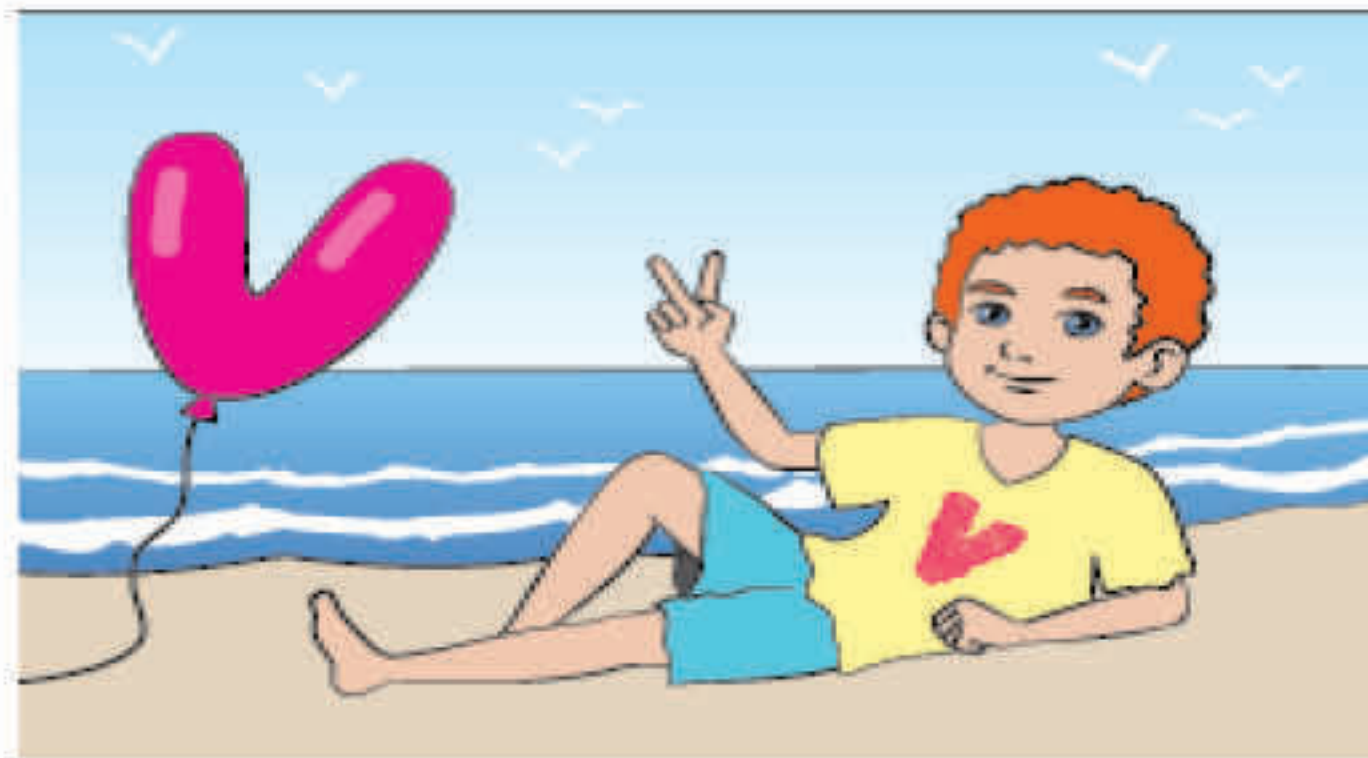
- un copil va scrie textul;
- alt copil va realiza desenele;
- alt copil va avea grijă să scrie corect, iar ilustrația și textul să se potrivească.

CUM VEȚI FACE?

1. O echipă va realiza coperta: ilustrația, titlul, autorul (clasa voastră).
2. Paginile cărții se împart în mod egal celorlalte echipe.
3. Stabiliți ce veți scrie: o ghicitoare, un proverb, versuri citite sau create de voi.
4. Realizați ilustrațiile sau lipiți fotografii.
5. Prindeți paginile între cele două coperte.

CUM VEȚI ȘTI DACĂ AȚI REUȘIT?

- Prezentați cartea colegilor voștri.
- Întrebați-i ce le-a plăcut și ce recomandări vă pot face.

Mai avem un colț de stea,
Însă nu-i la fel ca **A**.
Litera cu vârful-n jos este **V**.
Scrieți frumos!

Sfaturi pentru voi

Cum vă prezentați cartea?

1. Precizați titlul cărții.
2. Explicați de ce cartea se numește *Alfabetul vesel*.
3. Precizați cum ar putea fi folosită cartea *Alfabetul vesel*.
4. Spuneți ce ați reușit și de ce sunteți bucuroși.
5. Explicați modul de lucru.
6. Spuneți: *Suntem mândri de*
7. Solicitați păreri despre prezentarea voastră.
8. Mulțumiți pentru aprecieri.

AUTOEVALUARE

- ☉ Mi-a plăcut să iau parte la proiect?
- ☉ Am primit aprecieri pentru activitatea mea?
- ☉ Am avut nevoie de ajutor?
- ☉ Am oferit sprijin colegilor?
- ☉ Cum m-am simțit în timpul activității?

Foarte mult

Des

Des

Des

Mult

Uneori

Uneori

Uneori

Puțin

Rar

Rar

Rar

Recapitulare

1 Asociază fiecărei litere cerculețul corespunzător. Scrie pe caiet. **Exemplu:** D → 1

A. Cuprinsul unei cărți

D. Cuvântul

B. Text în care se prezintă un obiect

E. Titlu. Autor

C. Alfabetul limbii române

1

ASCUȚITOARE, ascuțitori
– unealtă cu care se ascut
obiecte tăioase, se face
vârf la creioane.

ASCUȚITOR, ascuțitori
– persoană specializată
în ascuțitul uneltelor
tăioase.

ASCUȚITORIE, ascuțitorii
– atelier unde se ascut
obiecte tăioase.

2

A fi marinar	5
Noaptea asta deasă	9
La piață	13
Cuierul	17
A sări	21
Dor de ducă	23
Generalul furnicilor	29
Desene animate	33
Telefonul	39
La Pol e curat	43

3

Are pagini colorate

Și scrie în ea de toate

Și cu cât o îndrăgești,

Tot mai mult o folosești.

4

5 *Literele se joacă și
se strâng în cuvinte.*

6

a A ă Ă â Â b B c C d D e E f F g G h H
i I î Î j J k K l L m M n N o O p P q Q r R
s S ș Ș t T ț Ț u U v V w W x X y Y z Z

2 Completează, pe caiet, enunțul: *Și cu cât o, tot mai mult o*

3 Formulează răspunsuri la întrebări, folosind informațiile de la exercițiul 1.

a) Cine a scris *Prima zi de școală*?

b) La ce pagină se află textul *Telefonul*?

4 Scrie o propoziție, folosind cuvântul *ascuțitoare*.

5 Scrie, în ordine alfabetică, numele copiilor: Diaconu Matei, Damian Emil, Dobre Ana, Danciu Ileana, Dincă Elena, Duțu Ștefan, Despa Ion, Dâncu Maria.

Evaluare

- Citește, cu atenție, textul și rezolvă sarcinile de mai jos.

a

Biblioteca pentru copii

după Sultana Craia

b

c

Mama lui Alexandru se duce la dentist. Băiatul merge la biblioteca de lângă cabinetul medical. Acolo sunt benzi desenate, cărți cu animale și cu avioane. Bibliotecara îi permite să răsfoiască orice carte sau revistă.

Într-o încăpere, e o jucărie mare cât el. Este Spiridușul Poveștilor. Acesta îl invită pe Alexandru în Casa Cărților.

d

- 1 Observă ce indică literele din casetele de mai sus. Scrie în dreptul fiecărui cuvânt litera corespunzătoare.

- alineat –;
- autor –;
- titlu –

- 2 Încercuiește, pe caiet, **A** (adevărat) sau **F** (fals), după caz.

- a) Băiatul merge la dentist. **A F**
- b) Mama merge la bibliotecă. **A F**
- c) Spiridușul Poveștilor este mai mare decât Alexandru. **A F**

- 3 • a) Scrie, pe caiet, completând cu litera care lipsește (**î** sau **â**):
_mpărat, c_ntă, târ_, pâr_, _ncape, _nt_mpinat.

- b) Scrie, pe caiet, doar cuvintele în care **x** se citește **cs**: fix, exemplu, Alex, examen.

- c) Scrie două cuvinte în care **x** se citește **gz**.

- 4 Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos.

- a) Ce cuvinte folosește autoarea pentru *bibliotecă*?
- b) Cum ai numi tu biblioteca?
- c) Ce carte ai dori să descoperi la bibliotecă?

- 5 Transcrie ghicitorile și completează fiecare spațiu cu unul dintre cuvintele: avion, tunet, cartea, aspirator.

• Este doar un aparat,
Are creier și motor,
Oamenii îl folosesc
Și îi spun

• Are foi, nu este pom.
Îți vorbește ca un om.
.... oferă sfaturi multe
Celui ce știe s-asculte.

• Pasăre de fier ce zboară,
Ea scoate copiii afară.
Ana-i strigă lui Ion:
Hai să vezi un !

MĂ SIMT:

Exersezi, corectezi, progresezi!

	Dacă ai avut dificultăți, la evaluare, la	observă cum ai rezolvat exercițiul de la pagina (....).
	1	1 (21)
	2	Recitește, cu atenție, textul. (25)
	3	1 (17)
	4	Recitește, cu atenție, textul. (25)
	5	2 (20)

- Dintre cele două texte, expuse la *Colțul cititorului*, care îți place mai mult? Motivează.

A fost odată un pom
de Lucia Olteanu

Ce e cuierul? Un pom. Fiecare braț a fost o ramură cu muguri, cu frunze lucioase și noi, iar ici, colo, aruncate ca pălăriile, purta cuiburi de pițigoi. Noaptea avea agățat, drept clopoțel, un ciripit din cine știe ce vis ivit.

Povestea Cărții de povești
de Emilia Căldăraru

A fost odată, nu prea demult ... când poveștile din carte erau niște gânduri minunate în mintea și în inima autorului. Zile și nopți a trudit să scrie cuvinte frumoase, care să farmece și să îmbie.

Prietenul scriitorului, pictorul, a citit poveștile și a zis: *Ca să le placă și mai mult copiilor, eu le voi zugrăvi în culori.*

- Citește textul *A fost odată un pom* de Lucia Olteanu. Ce imagine vrea, oare, autoarea să ai în minte?
- Formulează răspunsurile pentru următoarele întrebări:
 - Ce e cuierul în textul citit?
 - Ce este clopoțelul?
- Citește textul *Povestea cărții de povești* de Emilia Căldăraru. Oare ce vrea autoarea să spună prin cuvintele *să îmbie*? Ce alte cuvinte ar fi putut folosi?
- Formulează răspunsurile pentru următoarele întrebări:
 - La ce a trudit autorul zile și nopți?
 - Ce a făcut pictorul?

AUTOEVALUARE – Cum progrez la citit?

De cât timp am nevoie să citesc textul?	Foarte mult	Mult	Puțin
Câte cuvinte nu înțeleg?	Foarte multe	Multe	Puține
Înțeleg despre ce este vorba în text?	Des	Uneori	Rar
Reușesc să urmăresc tot ce se întâmplă în text?	Des	Uneori	Rar

PRIETENIE

1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	
2.4.	3.1.	3.2.	4.1.	4.2.	4.3.

Darul cel minunat

după Monica Rohan

Ce dar ar putea fi pentru tine minunat? S-ar putea să fie chiar darul pe care îl vei descoperi în acest text!

VOCABULAR

- **pustnic** – persoană care duce o viață retrasă

SCRIERE CORECTĂ

- Toate acestea s-au întâmplat **demult** (cândva, odată).
- Nu credea că oamenii se certau atât **de mult**.

6 Portofoliu

Imaginează-ți că ai o baghetă magică! Scrie ce dar ar primi de la tine:

- uriașii;
- piticii;
- zânele;
- pustnicul.

Demult, pe vârful unui munte înalt, locuia un **pustnic**.

Într-o zi, i se urî de singurătate și porni să-și caute un prieten. Merse până auzi o gălăgie asurzitoare. Erau uriașii care se războiau între ei. Holdele erau arse, iar copacii erau doborâți. O lacrimă i se prelinse bătrânului pe obraz.

După alte zile, auzi glasurile unor pitici care se certau.

Întristat, bătrânul porni spre castelul zânelor. Ele l-au întâmpinat bucuroase, deoarece prețuiesc istețimea, blândețea și cinstea, iar bătrânul avea aceste calități.

Auzind povestea bătrânului, Zâna Prieteniei spuse:

— Nu am fost niciodată acolo! E timpul să plec! Și zbură ca o săgeată prin văzduh. Unde se oprea, Zâna Prieteniei împărțea oamenilor un dar minunat: prietenia.

Explorează textul!

1 a) Citește, în șoaptă, textul. Găsește cuvintele care indică unde locuiește pustnicul, apoi cuvintele care denumesc cele trei calități ale acestuia.

b) Formați grupuri de câte patru. Citiți textul în lanț. Apreciați corectitudinea rostirii cuvintelor și respectarea intonației. Corectați greșelile, dacă este cazul.

2 a) Completează enunțurile pe caiet, folosind cuvinte din text: *Ele l-au întâmpinat, deoarece prețuiesc, și, iar bătrânul avea*

b) Scrie trei enunțuri cu expresia *ca o săgeată*.

Lucrează!

3 **Lucrați în perechi.** Alcătuiți enunțuri, folosind cuvintele scrise colorat, după modelul de la *Scriere corectă*.

4 Formulează răspunsuri la întrebări.

- a) De ce i se prelinge pustnicului o lacrimă pe obraz?
- b) Ce alt titlu i s-ar potrivi textului?
- c) Ce ai învățat din acest text?

Creează!

5 Imaginează-ți că îl însoțești pe pustnic în drumul său. Desenează locurile (spațiile) pe care le vei descoperi în această călătorie.

Textul literar

Descoperă!

1 Citește, în șoaptă, textele. Precizează care text ți se pare amuzant. Explică de ce.

A. Câțiva munți Carpați sunt mai mândri decât ceilalți. Când se uită în jos, le vine amețea și atunci își pun **comprese** cu nori. Ei dirijează ploile, spunându-le norilor grăbiți:

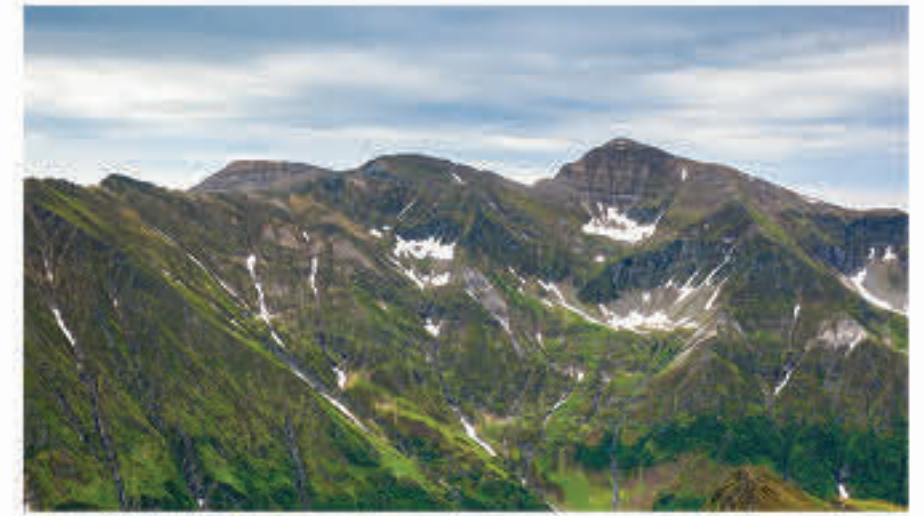
— Ce vă îngrămădiți toți aici? Măi, nu auzi? Plouă mai la câmpie, că ne uzi! (*Munții*, după Marin Sorescu)

B. Munții Carpați din România au o înălțime mijlocie față de alți munți din lume.

În Munții Carpați cresc mii de plante. Pe pajiști zboară numeroși fluturi și alte insecte.

În Carpații noștri trăiesc cerbii carpatini. Pe stâncile înalte se cațără caprele negre.

În râuri înoată pești, cum ar fi păstrăvii. (*Munții Carpați*)

VOCABULAR

● **compresă** – bucată de pânză îmbibată cu apă sau cu o altă soluție medicinală

7 Portofoliu

Transcrie unul dintre texte. Realizează o ilustrație. Pune lucrarea în portofoliu.

- 2 Completează enunțurile.
- a) Cei care dirijează ploile sunt
 - b) își pun comprese cu nori.

- 3 Recitește textul **B** și răspunde la întrebări.
- a) Cum este înălțimea Munților Carpați?
 - b) Unde trăiesc păstrăvii?

IMPORTANT

În **textul literar**, aspectele imaginare se îmbină cu cele din realitate. Autorul creează o lume în care îl invită pe cititor ca să-l bucure, să-l facă să privească lucrurile într-un mod nou și surprinzător. Textul *Munții*, după Marin Sorescu, este un **text literar**.

Lucrează!

- 4 Completează enunțurile, folosind cuvintele potrivite.

Textul *Munții Carpați* prezintă aspecte (reale, imaginare)

Textul *Munții* are rolul de a (informa, impresiona)

- 5 Completează tabelul pe caiet, folosind sugestiile date.

	În lumea imaginară	În lumea reală
munții	simt amețea,	
norii		sunt duși de vânt

Scrierea cuvintelor *într-o, într-un, dintr-o, dintr-un*

Descoperă!

1 Citește textul *Degețica*, după Hans Christian Andersen. Trăia odată, într-o căsuță săracăcioasă, o femeie care își dorea foarte mult un copil.

Într-o zi, femeia s-a întâlnit cu o zână care i-a dăruit un bob de orz. Zâna i-a spus să-l pună într-un ghiveci de flori și să aștepte. În curând, răsări o floare, iar în mijlocul ei era o fetiță cât degetul cel mic de înaltă. De aceea, îi spuse Degețica.

Într-o noapte, o broască intră în odaie și o privi dintr-un colț. Se gândi că ar fi bună de nevastă pentru feciorul ei. A înșfăcat-o și a dus-o pe Degețica într-o mlaștină.

2 Citește întrebările. Găsește, în coloana a doua, răspunsurile. Scrie-le pe caiet.

- a) Când i-a dăruit zâna un bob de orz?
- b) Unde a pus femeia bobul?
- c) De unde a privit-o broasca pe fată?

- 1. Broasca a privit-o pe fată *dintr-un* colț.
- 2. Broasca privea *dintr-o* altă odaie.
- 3. Femeia a pus bobul *într-un* ghiveci.
- 4. Zâna i-a dăruit un bob *într-o* zi.

IMPORTANT

Scriem întotdeauna cu liniuță de unire cuvintele: *într-o, într-un, dintr-o, dintr-un*.

Lucrează!

3 Completează propozițiile, pe caiet, cu: *într-o, într-un, dintr-o, dintr-un*.

- a) coș sunt zece ouă.
- b) ou iese un pui.
- c) lădiță punem semințe.
- d) sămânță iese o plantă.

4 Desenează norișorii. Scrie, pe spațiile punctate, cuvintele *într-un, dintr-o, dintr-un*.

5 Formulează răspunsuri la întrebările de mai jos. Scrie și alte întrebări surprinzătoare.

- Unde se ascund razele?
- Unde se păstrează visele?
- De unde vin poveștile?

- *într-un* bob de strugure,,,
- *într-o* noapte cu stele,,,
-

Creează!

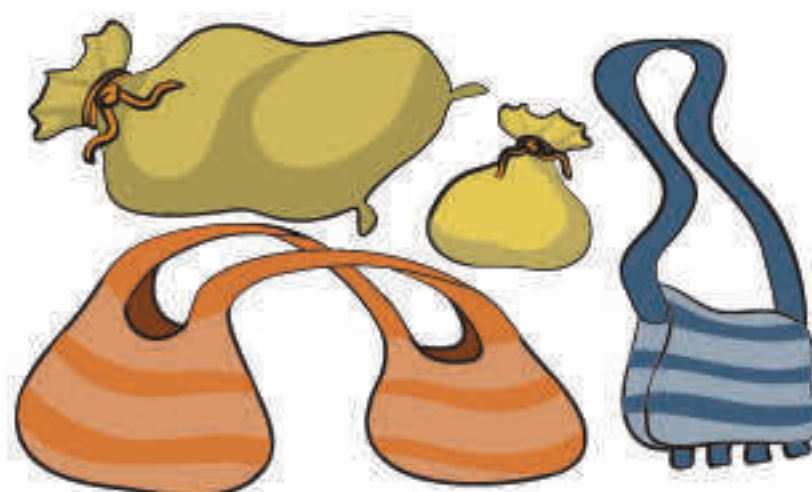
6 Urmărește traseul unui personaj din textul *Degețica*. Ilustrează acest traseu. Completează enunțurile: Acțiunea a început (unde?) A continuat (unde?) S-a încheiat (unde?)

Cuvinte cu sens asemănător

Descoperă!

1 Citește versurile din poezia *Săculeț, desagă, sac* de Constanța Buzea. Numește obiectele desenate, folosind cuvintele subliniate în poezie.

Dacă vrei să pleci în lume,
la cu tine, pentru glume,
Sac ori traistă, ori desagă.
Nu ai sac? Tu fii isteț,
la, că-i bun, un săculeț!

2 a) Citiți în perechi. Un copil citește strofa **A**, iar celălalt strofa **B**. Descoperiți, apoi, ce cuvinte au fost scrise în locul cuvintelor *merge* și *grav*.

A. Peste piatră, peste lut,
Merge un cosmonaut.
Merge în necunoscut,
Calcă grav, calcă tăcut
Și e foarte precaut.

B. Peste piatră, peste lut,
Umblă un cosmonaut.
Umblă în necunoscut,
Calcă serios, tăcut
Și e foarte precaut.

b) În versul *Și e foarte precaut*, ce înțelegeți prin *precaut*?
Alegeți cuvântul potrivit: *atent*, *fricos*, *curios*.

IMPORTANT

Folosind **cuvinte cu înțeles asemănător**, îți îmbogățești exprimarea și eviți repetarea cuvântului într-un text.

Lucrează!

3 a) Citește cuvintele din chenarele alăturate. Scrie perechile de cuvinte cu înțeles asemănător.

b) Scrie câte un cuvânt cu înțeles asemănător pentru fiecare cuvânt dat: *potecă*, *darnic*, *elev*, *voios*, *cuvânt*.

4 a) Găsește *intrusul* din lista: *frumos*, *mândru*, *arătos*, *harnic*.

b) Descoperă regula și scrie câte două cuvinte potrivite.

• hazliu, poznaș,, • vorbește, zice,,

JOC – Cuvântul ascuns

Scrie cuvintele cu același înțeles pentru termenii:

1. copac, 2. silitor, 3. frică, 4. sfat, 5. elev.

Pe coloana **AB** vei găsi o recompensă.

A						
1	A					E
2	H		R			C
3	S			I		Ă
4	P		V		Ț	
5		C		L		R
B						

8 Portofoliu

- Alege patru cuvinte din textele citite.
- Găsește pentru fiecare un cuvânt cu sens asemănător.
- Scrie câte un enunț cu fiecare cuvânt găsit.

merge
spune
străbate
ținut

loc
sosește
traversează
umblă
zice

Poveste despre putere, iubire și înțelepciune

după Ada Teodorescu

Văd, cred, mă întreb!

Observă imaginea.

Spune **ce vezi**, **ce crezi** că vei afla din text, **ce te întrebi**.

VOCABULAR

● **făptură** – vietate, ființă

● **harul** – puterea

Concurs

● Grupați-vă câte patru.

Găsiți, pentru fiecare literă din tabel, un cuvânt din text. Scrieți înțelesul cuvântului, pe baza textului. Schimbați fișa cu un alt grup și citiți explicațiile. Oferiți un emoticon cu o față veselă grupului care a finalizat primul și a lucrat corect.

m	n	o	p
		odată – cândva	

Trăia odată un împărat care avea trei feciori.

Într-o zi, le-a poruncit să plece în lume ca să caute puterea, iubirea și înțelepciunea. Au mers frații cale lungă.

Deodată, văzură o peșteră cu bogății nenumărate. Din întuneric, auziră o voce:

— Apropiați-vă!

Era Șarpele Înțelept. În dreapta-i sclipa o sabie, iar în față avea o carte de argint.

— Nu credeam că voi vedea o **făptură** de basm! zise mezinul.

— Vă pot ajuta! Alegeți-vă un singur lucru! zise Șarpele Înțelept.

— Doresc sabia Măriei Tale, zise fratele cel mare.

— Vreau portretul zânei! zise mijlociul.

— Eu vreau cartea de argint! ceru mezinul.

La sfârșit, Șarpele spuse:

— Doar dacă veți uni darurile, își vor revărsa **harul**!

Și peștera dispăru îndată.

Explorează textul!

- 1 Completează, pe caiet, folosind cuvintele din text.
Mezinul a ales, mijlociul a ales, cel mare a ales
- 2 Formulează răspunsuri la întrebări.
a) Ce simte mezinul la vederea Șarpelui Înțelept?
b) Ce crezi că înseamnă fiecare dintre cele trei daruri?
c) Cu ce condiție darurile își vor revărsa harul?

Lucrează!

- 3 Formulează întrebări pe baza enunțurilor subliniate în text, folosind cuvintele: *Cine? Când? Unde? Ce?*
- 4 Scrie ce ți-ai fi ales tu din peșteră. Motivează alegerea.
- 5 Ce nume ai putea să-i dai șarpelui?

Textul narativ

Descoperă!

1 Trasează, pe caiet, o săgeată. Scrie simbolurile imaginilor pe săgeată, pentru a indica ordinea întâmplărilor din textul *Poveste despre putere, iubire și înțelepciune*.

2 Scrie propozițiile pe caiet, în ordinea întâmplărilor din text.

■ Frații își aleg câte un obiect.

◇ Frații pornesc la drum.

▷ Împăratul îi trimite pe feciori în lume să caute puterea, iubirea și înțelepciunea.

♣ Șarpele Înțelept le spune celor trei frați să-și aleagă câte un singur lucru.

• Feciorii îl întâlnesc pe Șarpele Înțelept.

★ Șarpele Înțelept le spune în ce condiții îi vor ajuta darurile.

IMPORTANT

Textul în care se prezintă întâmplări, așezate într-o anumită ordine, este un **text narativ**.

3 Alege cuvintele potrivite, pentru a arăta *când* și *unde* s-au petrecut întâmplările.

a) **Când** a trăit împăratul?

• *măine, odată, în zilele noastre*

b) **Unde** a trăit Șarpele Înțelept?

• *la câmpie, în pădure, în peșteră*

Lucrează!

4 Scrie propoziții cu ajutorul cuvintelor: *odată, cândva, acolo, departe, dincolo*.

5 **Lucrați în grup.** Organizați activitatea *Ce e nou în lumea poveștilor?* Povestiți câte un fragment dintr-o poveste citită. Precizați *unde* și *când* au loc întâmplările.

6 Scrie câte o propoziție, folosind doar cuvintele: *o peșteră, feciorii, minunată, descoperă*. Respectă schemele.

a) *cine? ce fac? ce?*

b) *cine? ce fac? ce? ce fel de?*

Exemplu: *cine? ce fac?* → *Feciorii descoperă.*

7 Scrie întrebări pe baza textului, folosind cuvintele din jurul steluței.

Peticilă și Urechiușă

după Mioara Lupescu

La ce te duce cu gândul
titlul textului? Ce îți
transmite imaginea?

VOCABULAR

- **lăptos** – cu păr sau fir lung și mișos
- **ogradă** – curte, bătătură

CITIM ÎMPREUNĂ!

Lucrați în perechi.

- Alegeți un fragment scurt din text.
- Primul citește de trei ori fragmentul ales.
- Ascultătorul comunică cititorului cum a progresat de la o lectură la alta.
- Alegeți un alt fragment și schimbați rolurile.

Trăia odată, într-o căsuță săracăcioasă, o bătrână necăjită. Avea câteva animale, printre care Peticilă și Urechiușă, prieteni de nedespărțit. Peticilă era un câine **lăptos** și ager. Urechiușă era o căprioară sprintenă cu o ureche despicață.

Într-o zi, bătrâna spuse animalelor:

— Am văzut urme în jurul **ograzii**! Să nu ieșiți din curte!

Găsind poarta deschisă, câinele și căprioara au fugit la baltă. Urechiușă se întinse pe iarbă, iar Peticilă sări în apă.

După un timp, căprioara adormi. Când deschise ochii, Peticilă dispăruse. Strigă, răscoli tufișurile, înconjură balta. Sări în apă. Când se zbătea disperată, apărură Peticilă.

— Nu știi să înoți! Ce cauți în apă?

— Am sărit să te caut!

Peticilă o trase la mal. Soarele asfințea. Prietenii au plecat acasă.

Explorează textul!

1 Citește, în șoaptă, textul. Reține care sunt numele celor doi prieteni.

2 Alege varianta potrivită pentru completarea fiecărei propoziții.

- Peticilă este un câine ☐ ager ☐ greoi
- Urechiușă este o căprioară ☐ agitată ☐ sprintenă

Răspunde la următoarele întrebări, folosind informațiile din text.

- a) Cum este căsuța bătrânei?
- b) Ce descoperă bătrâna în jurul ogrăzii?
- c) Cine sare în apă?
- d) De ce se zbate Urechiușă disperată?

Lucrează!

3 Ce a făcut Urechiușă când nu și-a mai văzut prietenul? Scribe pe caiet.

Mai întâi,, apoi,, după aceea,, în cele din urmă,

4 Scribe propoziții, folosind cuvintele: *lăptos*, *cafenie*, *tristă*, *răscolește*.

5 Scribe un sfat pe care i l-ai da căprioarei.

Personajele

Descoperă!

- 1 Recitește, din textul *Peticilă și Urechiușă*, cuvintele care completează enunțurile:
a) Bătrâna era b) Peticilă era c) Urechiușă era
- 2 Scrie, pe caiet, enunțurile de mai jos. Completează între paranteze cui aparțin replicile.
— Să nu ieșiți din curte! (....)
— Nu știi să înoți! (....)
— Ce cauți în apă? (....)
— Am sărit să te caut! (....)
- 3 Formați grupuri de câte trei. Citiți cuvintele bătrânei, ale lui Peticilă și ale Urechiușei.

IMPORTANT

Personajele sunt oamenii, animalele, obiectele însuflețite care participă la întâmplările dintr-o povestire. Bătrâna, Peticilă, Urechiușă sunt personaje.

Lucrează!

- 4 Ce crezi că transmit personajele? Alege cuvântul potrivit de pe etichetă.
a) — Am văzut urme în jurul ogrăzii!
b) — Am sărit să te caut!
c) — Tu nu știi să înoți! Ce cauți în apă?
- 5 Care este personajul pe care îl simpatizezi?
Motivează-ți răspunsul.

furia

îngrijorarea

aprecierea

prietenia

Creează!

- 6 **Lucrați în grup.** Observați timbrele cu personaje. Realizați și voi astfel de timbre, apoi jucați-vă!

Exemplu: Un copil extrage un timbru și formulează un enunț referitor la personajul respectiv. Următorul copil adaugă un alt enunț. Copilul care întrerupe lanțul iese din joc.

Joc – Cine este?

Lucrați în perechi.

Prezentați, pe rând, un personaj dintr-o poveste cunoscută. Precizați numele personajului și titlul poveștii. **Exemple:**

- Este slută, leneșă, tâfnoasă.
- Este frumoasă, harnică, ascultătoare.

Proiect – Cartea personajelor

CE VEI FACE?

Vei face o carte ilustrată, cu personaje din poveștile audiate sau citite de tine.

CUM VEI FACE?

1. Amintește-ți poveștile pe care le-ai audiat sau pe care le-ai citit.
2. Stabilește o listă cu personajele pe care le vei prezenta.
3. Desenează ilustrațiile sau caută imagini în reviste vechi.
4. Scrie cel puțin trei enunțuri despre fiecare personaj.
 - Cine este? • Cum este? • Ce face?
5. Realizează o copertă dintr-o hârtie mai groasă.
6. Așază toate foile împreună pentru a forma o carte.

CUM VEI ȘTI CĂ AI REUȘIT?

- ✓ Prezintă cartea colegilor, prietenilor sau părinților.
- ✓ Întreabă-i ce le-a plăcut și ce recomandări îți pot face.

Sfaturi pentru tine:

- ✓ Poți scrie textul la computer.
- ✓ Caută cărți cu povești ilustrate, la Colțul de lectură sau la bibliotecă.
- ✓ Observă cum sunt realizate ilustrațiile.

- ✓ Scrie enunțuri despre personaje.

Zăma Zorilor era mică, mică, mică. Ea o însoțea tot timpul pe bătrână. O ajuta să găsească drumul spre casă.

- ✓ Stabilește numărul de pagini împreună cu doamna sau domnul învățător.

Proiect – Grila de autoevaluare

Ce am făcut?		Ce simt?
Am avut nevoie de ajutor pentru a căuta informații?	DA/NU	😊😊😊
Am folosit informații în realizarea cărții?	DA/NU	😊😊😊
Am avut idei interesante despre aspectul cărții?	DA/NU	😊😊😊
Am realizat cartea?	DA/NU	😊😊😊
Am prezentat proiectul în mod corect și clar?	DA/NU	😊😊😊

Cuvinte cu sens opus

Descoperă!

- 1 Citește poezia *Făt Urât, Făt-Frumos* de Marin Sorescu. Descoperă cuvintele cu înțeles opus celor subliniate în text.

Spre basm, eu, cu motocicletă,
De șapte zile fac naveta.
Mă duc urât, mă-ntorc frumos,
Când Făt-Urât, când Făt-Frumos.

- 2 Observă ilustrațiile.
Scrie perechi de cuvinte cu sens opus.
- 3 Completează răspunsurile pe caiet, folosind cuvinte cu sens opus celor subliniate.

- a) Peștera apăru îndată?
Nu, peștera îndată.
- b) Șarpele Înțelept este zgârcit?
Nu, Șarpele Înțelept este
- c) Frații au mers cale scurtă?
Nu, frații au mers cale

IMPORTANT

Folosind **cuvinte cu înțeles opus**, îți îmbogățești exprimarea și poți să redai mai ușor deosebiriile în prezentările tale.

Lucrează!

- 4 Scrie perechile de cuvinte cu înțeles opus: *bucurie, aici, trist, bucuros, înainte, înapoi, tristețe*.
- 5 Citește versurile din poezia *Basmul cu Scufițu-Roșu*, după Nicolae Neagu. Găsește cuvinte cu sensul opus celor subliniate. Scrie propoziții cu acestea.

Fiți, vă rog, atenți, revin
până cerul e senin
sau e înnorat puțin,
că dacă se întunecă,

parcă văd, veți spune că
această poveste adevărată
este toată inventată,
iar eu știu precis că nu e.

- 6 Scrie cuvintele cu sens opus pentru termenii:
complicată, se bucură, imposibil.

JOC – Careu de cuvinte

- Scrie cuvintele cu înțeles opus pentru:
1. îndrăzneț, 2. trist,
3. iese, 4. ușoare, 5. mult.
- Completează tabelul. Descoperă, pe coloana mov, o recompensă.

1	S	F		O	
2	V		S		L
3	I			R	
4	G		E		E
5	P				N

Portofoliu

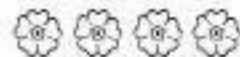
- Alege patru cuvinte din textele citite.
- Găsește pentru fiecare câte un cuvânt cu sens opus.
- Scrie câte un enunț cu fiecare cuvânt găsit.

Recapitulare

1 Ilustrațiile din tabel aparțin unor texte din această unitate. Recitește textele. Folosește grila pentru a arăta cât de mult ți-au plăcut textele. O floriceică acordată înseamnă un punct.

				
Titlul textului				
Personajul				
Ce am învățat				
TOTAL				

Mi-a plăcut

foarte puțin	puțin	suficient	mult	foarte mult
				

2 Precizează la ce fel de lume se referă textele de mai jos: imaginară sau reală?

- a) *Darul cel minunat* b) *Peticilă și Urechiușă*
c) *Poveste despre iubire, putere și înțelepciune*

3 Completează tabelul pe caiet, folosind sugestiile date.

	În lumea imaginară	În lumea reală
câinele	vorbește,	
șarpele		sâsâie,

4 Completează, pe caiet, enunțurile de mai jos, folosind cuvântul potrivit: *într-o*, *într-un*.

- Zânele locuiau palat.
- O bătrână trăia casuță sărăcăcioasă.
- Șarpele Înțelept trăia peșteră.
- Peticilă și Urechiușă au plecat la baltă zi.

5 Transcrie textul, completând spațiile cu unul dintre cuvintele scrise între paranteze.

Zâna Prieteniei împărțea darul (*prieteniei, luptei*). Oamenii zâmbeau și se (*certau, îmbrățișau*). Totul devenea mai (*frumos, urât*). De atunci, a încetat (*războiul, pacea*).

Creează!

6 **Lucrați în grup.** Creați, oral, o poveste. Alegeți titlul. Stabiliți **locul**, **timpul**, **personajele**. Prezentați povestea la scaunul autorului.

Exemple: *Împărăția melcilor*, *Tărâmul albastru*, *odată*, *la începutul lumii*, *Împăratul melcilor*, *Omulețul albastru*.